

„Övé az idő”

Nemrégben fejeződött be a 94. német katolikus nagygyűlés Hamburgban. Az egyik csarnokban egy hatalmas homokórát állítottak fel, jelezve a földi idő feltartóztathatatlan előrehaladását. A mozgómúló világmindenség Isten szerető gondolatából ered, és idővel — pontosabban az idő lejártával — abba tér vissza. Bingeni Szent Hildegárd miniatúrában is megfestette látomását a világmindenségről. Annak középpontjában egy ruhátlan ember, Ádám áll, fölülről Krisztus néz le rá, az egész mindenséget pedig az isteni szeretet lángkoszorúja övezi.

Egy évezrednyi időt ünneplünk mi, magyarok, két évezrednyt mi, keresztények. A múltra emlékezünk: nem annyira a saját tetteinkre, mint Istenéire. Évmilliókon pillantunk keresztül, hogy a szemhatáron földerengen a történelem, majd még távolabb a világmindenség kezdete: a teremtés. Létünket köszöntjük, amellyel megajándékozott a Teremtő. Azt a létet, amelyből az ember is kinőhetett, s amelynek formálását kezébe vehette — immár történelemmé alakítva azt.

A múltba néző tekintet azonban közelebb, csupán két évezrednyire tőlünk is megpillant egy pontot, amely a történelem tengelyévé lett: Jézus születését, a Názáretiben közénk eljött Istenfiát. Az emberlét ettől kezdve már nem lebeg bizonytalanul, a világba kivetetten, nem fuldokol a születés és a halál szűkös kalitkájába zárva. Krisztus megváltó áldozata megmutatta, hogy az életnek egyetlen értelme és beteljesedése a szeretet, feltámadása pedig megnyitotta számára a szeretetben beteljesülő örök élet távlatait.

Csak ebben az emlékezésben válhat ünnepé a kettős ezredforduló. A legtöbb európai nyelv a latin festum, dies festus szót vette át: szilárd, biztos nap, amely hegycsúcsként kiemelkedik a hétköznapi forgatagából, tagolja a rohanó időt, s felmutat az időtlen — pontosabban az időt is magában foglaló — örökkévalóságba.

Ha igazán ünnepelni akarjuk emberségünket, magyarságunkat és kereszténységünket, akkor ezt csak fölemelt szívvel tehetjük. Múltunk a Teremtő öröklétében gyökerezik, jövőnk csak az Ő szeretetében tud beteljesülni. Az ezredforduló akkor tölti be rendeltetését a mi életünkben és a történelemben, ha annus festus-szá, szilárd ponttá, biztos ünnepé válik egyre gyorsabban változó, hagyományát, értékeit, tájékozódási pontjait is könnyen félredobó korunkban.

Aligha számíthatunk arra, hogy gyorsuló mozgással haladó történelmünk újra meglassul, amolyan állóvízzé válik. Csak az ünnep szilárd hegycsúcsában reménykedhetünk, ahonnan ellátni az Örökkévalóság magasáig, és áttekinthető az idő folyama is.